

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria muzicii universale 3

Anul universitar: 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Teologie Reformată și Muzică
1.3 Departamentul	Teologie Reformată și Muzică
1.4 Domeniul de studii	Muzică
1.5 Ciclul de studii	BA – Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Muzică/ Licențiat în muzică
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Istoria muzicii universale 3					Codul disciplinei		TLM 3302		
2.2 Titularul activităților de curs				dr. Fekete Miklós							
2.3 Titularul activităților de seminar				dr. Fekete Miklós							
2.4 Anul de studiu		2	2.5 Semestrul		1	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7 Regimul disciplinei		DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități: participări la concerte (filarmonică, opere, recitaluri), participări la conferințe, simpozioane					15
3.7 Total ore studiu individual					72
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	cunoștințe de Teoria muzicii, Istoria muzicii, Istoria culturii și civilizației universale
4.2 de competențe	- aptitudini muzicale (auz muzical, simț ritmic etc.), scris-citit muzical - competențe analitice, sintetice, memorie muzicală

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- prezență obligatorie de 75% - parcurgerea materialelor de citit, îndeplinirea sarcinilor cerute
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	- prezență obligatorie de 100% - realizarea temelor de seminar (în cadrul sau în afara orelor) - pregătirea și ținerea seminarelor desemnate, realizarea proiectelor - folosirea regulată a bibliotecilor mai importante din Cluj-Napoca.

6.1 Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• „studiază muzica” • „identifică caracteristicile muzicii” • „studiază partituri muzicale” • „ilustrează cu exemple în timpul activității didactice” • „realizarea unei corelații corecte între textul muzical și configurația sonoră, pe baza abilităților auditive și de scris-citit muzical dobândite (inclusiv auzul muzical interior)”; • „utilizarea corectă a elementelor de bază ale tehnicilor clasice de scriitură și a metodelor fundamentale de analiză muzicală”; • „clasificarea argumentată a operelor muzicale, pe baza identificării și descrierii caracteristicilor de gen și ale principalelor perioade stilistice muzicale”; • dezvoltarea deprinderii de audiție muzicală conștientă; • dezvoltarea capacității de recunoaștere de stil muzical și de sistematizare stilistică; • însușirea unui bagaj de cunoștințe referitoare la viața, activitatea, opera compozitorilor; • însușirea caracteristicilor/ stilemelor definitorii ale fiecărei epoci stilistice, școli componistice, precum și utilizarea corectă a elementelor de bază ale unor tehnici clasice de scriitură și analiză muzicală; • capacitatea de recunoaștere auditivă a unor exemple selectate din literatura muzicală (lucrări instrumentale, camerale, simfonice, vocal-simfonice); • Definirea în plan conceptual a regulilor gramaticale și a elementelor de limbaj muzical ce constituie fundamentul tehnicilor clasice de scriitură și analiză muzicală • utilizarea adecvată de date, teorii, principii fundamentale, referitoare la diferitele culturi/epoci/stiluri/genuri muzicale • încadrarea unor lucrări studiate în anumite scheme funcționale, ce decurg din caracteristicile lor stilistice/ structurale în vederea obținerii unui rezultat cu valențe estetice • recunoașterea contextului istoric, cultural și stilistic al unei lucrări muzicale, pe baza identificării argumentate a elementelor caracteristice (tipare formale, structuri gramaticale etc.) • analiza și interpretarea gramatical-muzicală a lucrărilor muzicale sub aspectul formei, al tehnicilor clasice de scriitură și al caracteristicilor stilistice
-------------------------	---

Competențe transversale	• „gestionează dezvoltarea profesională personală” • „se autopromovează” • „face față tracului” • „proiectarea, organizarea, desfășurarea, coordonarea și evaluarea unui eveniment artistic/unei unități de învățare, inclusiv a conținuturilor specifice din programa disciplinelor muzicale”; • „aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice”; • „autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii”; • dezvoltarea capacității de „înțelegere” muzical-artistică; • formarea gustului muzical și sensibilizarea receptivității muzicale; • dezvoltarea capacității de recunoaștere a valorilor estetice în muzică; • dezvoltarea abilității de analiză; • dezvoltarea deprinderii cititului muzical prin urmărirea atentă a unor partituri instrumentale, camerale, simfonice și vocal-simfonice; • formarea deprinderii de judecată estetic-stilistică; • dezvoltarea capacității de formare a unor relații interdisciplinare între disciplina de istoria muzicii și a) alte discipline ale muzicii (teoria muzicii, teoria instrumentelor, forme muzicale, armonie, contrapunct, dirijat cor, citire de partituri, estetică și stilistică muzicală, instrument etc.), respectiv b) discipline extramuzicale (literatura universală, istoria universală, teoria artei, sociologie etc.)
-------------------------	---

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	• Identifică și descrie caracteristicile diferitelor culturi, stiluri, genuri și forme muzicale, în corelație cu alte domenii artistice și/sau aspecte istorice, cu referire în mod deosebit la repertoriul specific specializării. • Cunoaște și utilizează surse relevante de informații cu specific muzical sau tangente domeniului. • Identifică, definește și descrie elementele de limbaj muzical ce stau la baza tehnicilor clasice de scriitură și metodelor consacrate de analiză muzicală, cu referire în mod deosebit la sfera specializării.
Aptitudini	• Clasifică argumentat lucrări muzicale (cu specific și nivel de complexitate variabil, în funcție de specializare), pe baza caracteristicilor stilistice, luând în considerare contextul istoric și cultural. • Colectează, evaluează, selectează și sistematizează informații cu specific muzical sau tangente domeniului (de ordin istoric, cultural, estetic, stilistic etc.). • Analizează și evaluează în mod autonom și responsabil concordanța dintre textul muzical și exprimarea sonoră, într-o varietate repertorială și stilistică reprezentativă, în funcție de specializare.
Responsabilități și autonomie	• Se integrează în contexte artistice și sociale diverse, aplicând cunoștințele referitoare la stiluri, genuri, forme și tradiții muzicale pentru a-și fundamenta și adapta propria activitate muzical-artistică. • Elaborează conținuturi pentru propria activitate muzical-artistică și își lărgeste, diversifică, nuanțează și rafinează permanent perspectiva muzical-artistică proprie, prin consultarea unor surse de informații relevante din domeniul muzical-artistic. • Analizează lucrări muzicale din repertoriul specific specializării, în mod creativ și critic, cu ajutorul gândirii muzicale și cunoștințelor dobândite, corelând elementele de limbaj muzical, tehnicile de scriitură și formele muzicale identificate cu expresia muzicală.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- cunoașterea și folosirea corectă a terminologiei istoriei muzicii și a muzicologiei; - recunoașterea valorilor estetice în creațiile muzicale; - punerea în paralel a evenimentelor istorice, a evoluției și dezvoltării literaturii, artelor plastice și sculpturale cu evoluția istoriei muzicii clasice – sublinierea rolului și importanței interacțiunii acestor suprafețe artistice;
7.2 Obiectivele specifice	- parcursarea diacronică/sincronică a principalelor epoci/stiluri de creație în Istoria muzicii; - cunoașterea curentelor, tendințelor și a stilurilor individuale; - cunoașterea lucrărilor muzicale reprezentative ale compozitorilor diferitelor epoci creatoare; - recunoașterea după audiție a lucrărilor instrumentale, camerale, simfonice sau vocal-simfonice paradigmatică din literatura muzicală; - adâncirea și sistematizarea materialului însușit în cadrul cursurilor și seminariilor;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare
1. Stilul muzical al fiilor lui Bach. Școala muzicală de la Mannheim și Viena. Reforma de operă a lui Gluck. Cuvinte cheie: rococo, stil galant, <i>Empfindsamer Styl</i>, școala de la Mannheim (Stamitz, C.Ph. E. Bach) și Viena (Monn, Wegenseil), J. Chr. Bach, forme, genuri, Gluck, reforma de operă, „Sturm und Drang” clasic.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
2. Clasicismul vienez – prezentare generală, background-ul istoric, social și cultural, periodizare, caracteristici, genuri. Cuvinte cheie: istoric, stileme, genuri, structuri, forme.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
3. Viața și activitatea muzicală a lui Franz Joseph Haydn. Cuvinte cheie: biografie, lucrări, stil.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
4. Simfoniile, cvartetele (muzica de cameră) și sonatele ale lui Franz Joseph Haydn. Cuvinte cheie: evoluția genurilor muzicale, structură, formă, gen, simfonie, cvartet, trio, <i>divertimento</i>, orchestra Clasicismului, sonata pentru pian.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
5. Misele și oratoriile lui Franz Joseph Haydn. Cuvinte cheie: misă, oratoriu, religios – laic.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
6. Viața și activitatea muzicală a lui Wolfgang Amadeus Mozart. Cuvinte cheie: biografie, stil, lucrări.	- prelegere - demonstrație - conversație

	- brainstorming, - problematizare - dezbateri
7. Cvartetele (muzica de cameră) și sonatele pentru pian ale lui Wolfgang Amadeus Mozart. Cuvinte cheie: cvartet, <i>divertimento</i> , sonata pentru pian.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
8. Simfoniile și concertele lui Wolfgang Amadeus Mozart. Cuvinte cheie: simfonia, concertul pentru pian.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
9. Misle și operele lui Wolfgang Amadeus Mozart. Contemporanii lui Mozart. Cuvinte cheie: misă, <i>Requiem</i> , operă, <i>Singspiel</i> , compozitori contemporani.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
10. Viața și activitatea muzicală a lui Ludwig van Beethoven. Cuvinte cheie: biografie, compoziții, stil.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
11. Sonatele și cvartetele lui Ludwig van Beethoven. Cuvinte de cheie: sonatele pentru vioară, sonatele pentru pian, cvartete, etapizare.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
12. Uverturile de concert și simfoniile lui Ludwig van Beethoven. Cuvinte cheie: uvertură, simfonie, stil, caracteristici, limbaj.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
13. Concertele, misa și opera lui Ludwig van Beethoven. Cuvinte cheie: concert de vioară, concert de pian, mise, operă.	- prelegere - demonstrație - conversație - brainstorming, - problematizare - dezbateri
14. Recapitulare.	- conversația - observația - metoda lucrării individuale/ pe grupe - problematizare - dialog interactiv
8.2 Seminar	
1. Stilul muzical al fiilor lui Bach. Școala muzicală de la Mannheim și Viena. Reforma de operă a lui Gluck. Cuvinte cheie: rococo, stil galant, <i>Empfindsamer Styl</i> , școala de la Mannheim (Stamitz, C.Ph. E. Bach) și Viena (Monn, Wegenseil), J. Chr. Bach, forme, genuri, Gluck, reforma de operă, „Sturm und Drang” clasic.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația

2. Clasicismul vienez – prezentare generală, background-ul istoric, social și cultural, periodizare, caracteristici, genuri. Cuvinte cheie: istoric, stileme, genuri, structuri, forme.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
3. Viața și activitatea muzicală a lui Franz Joseph Haydn. Cuvinte cheie: biografie, lucrări, stil.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
4. Simfoniile, cvartetele (muzica de cameră) și sonatele ale lui Franz Joseph Haydn. Cuvinte cheie: evoluția genurilor muzicale, structură, formă, gen, simfonie, cvartet, trio, <i>divertimento</i>, orchestra Clasicismului, sonata pentru pian.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
5. Misele și oratoriile lui Franz Joseph Haydn. Cuvinte cheie: misă, oratoriu, religios – laic.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
6. Viața și activitatea muzicală a lui Wolfgang Amadeus Mozart. Cuvinte cheie: biografie, stil, lucrări.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
7. Cvartetele (muzica de cameră) și sonatele pentru pian ale lui Wolfgang Amadeus Mozart. Cuvinte cheie: cvartet, <i>divertimento</i>, sonata pentru pian.	- conversația - observația - învățare prin cooperare

	- metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
8. Simfoniile și concertele lui Wolfgang Amadeus Mozart. Cuvinte cheie: simfonia, concertul pentru pian.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
9. Misle și operele lui Wolfgang Amadeus Mozart. Contemporanii lui Mozart. Cuvinte cheie: misă, <i>Requiem</i>, operă, <i>Singspiel</i>, compozitori contemporani.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
10. Viața și activitatea muzicală a lui Ludwig van Beethoven. Cuvinte cheie: biografie, compoziții, stil.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
11. Sonatele și cvartetele lui Ludwig van Beethoven. Cuvinte de cheie: sonatele pentru vioară, sonatele pentru pian, cvartete, etapizare.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
12. Uverturile de concert și simfoniile lui Ludwig van Beethoven. Cuvinte cheie: uvertură, simfonie, stil, caracteristici, limbaj.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz

	- dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
13. Concertele, misa și opera lui Ludwig van Beethoven. Cuvinte cheie: concert de vioară, concert de pian, mise, operă.	- conversația - observația - învățare prin cooperare - metoda lucrării individuale/ pe grupe - audiția - problematizare - studiul de caz - dialog interactiv - metoda proiectelor - demonstrația
14. Recapitulare.	- conversația - observația - metoda lucrării individuale/ pe grupe - problematizare - dialog interactiv
Bibliografie obligatorie: *** IMSLP / CPDL – partituri *** <i>The New Grove Dictionary of Music and Musicians</i> . 2001. Macmillan Publishers. London. BALASSA Imre – GÁL György Sándor 1965. <i>Operakalauz</i> . Zeneműkiadó. Budapest. BARTHA Dénes (szerk.) 1974. <i>A zenetörténet antológiája</i> . Zeneműkiadó. Budapest. BOYDEN, Matthew 2009. <i>Az opera kézikönyve</i> . Park Könyvkiadó. Budapest. BURROWS, John (szerk.) 2006. <i>A klasszikus zene</i> . M-érték Kiadó. Budapest. DARVAS Gábor 1981. <i>Zene Bachtól napjainkig</i> . Zeneműkiadó. Budapest. DIETEL, Gerhard 1996. <i>Zenetörténet évszámokban I, II</i> . Springer. Budapest. EGGEBRECHT, Hans Heinrich 2009 [német kiadás 1991]. <i>A nyugat zenéje – Folyamatok és állomások a középkortól napjainkig</i> . Typotex Kiadó. Budapest. FARKAS Zoltán 1997. <i>Bécsi klasszika</i> . Orfeusz hangzó zenetörténet. Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiuma. Budapest. KOVÁCS Sándor (szerk.) 1979. <i>Szemelvények a zenehallgatáshoz. Tanári kézikönyv</i> . Tankönyvkiadó. Budapest. KÖRBER Tivadar 2009 ² . <i>Zeneirodalom</i> . kötetek. Műszaki Kiadó. Budapest. KROÓ György – KÁRPÁTI János 1964, 1965, 1966, 1973. <i>Muzsikáló zenetörténet</i> . Gondolat Kiadó. Budapest. KROÓ György 1973-1989. <i>A hét zeneműve</i> . Zeneműkiadó. Budapest. MICHELS, Ulrich 2003. <i>Atlasz – Zene</i> . Athenaeum 2000 Kiadó. Budapest. NÉMETH – NÓGRÁDI – PUSTER 1984. <i>Szolfézs-antológia</i> . EMB. Budapest. PÉCSI Géza 2003. <i>Kulcs a muzsikához</i> . Kulcs a muzsikához Kiadó. Pécs. ROSEN, Charles 1977. <i>A klasszikus stílus – Haydn, Mozart, Beethoven</i> . Zeneműkiadó. Budapest. SCHOENBERG, Harold C. 2006. <i>Nagy zeneszerzők élete</i> . Európa Könyvkiadó. Budapest. STANLEY, John 2006. <i>Klasszikus zene</i> . Kossuth Kiadó. Budapest. SZABOLCSI Bence 1999. <i>A zene története</i> . Kossuth Kiadó. Budapest. WILSON-DICKSON, Andrew 1994. <i>A kereszténység zenéje (Cantate Domino)</i> , Gemini. Budapest. WÖRNER, Karl H. 2007. <i>A zene története</i> . Vivace Zenei Antikvárium és Kiadó. Budapest. Bibliografie recomandată: BARTHA Dénes 1956. <i>Beethoven kilenc szimfóniája</i> . Zeneműkiadó. Budapest. BERGER, Wilhelm Georg 1970. <i>Cvartetul de coarde de la Haydn la Debussy</i> . Editura Muzicală. București. CAIRNS David 2006. <i>Mozart és operái</i> . Park Könyvkiadó. Budapest.	

CIORTEA, Tudor 1968. *Cvartetele de Beethoven*. Editura Muzicală. București.

DENIZEAU, Gérard 2009 [francia kiadás 1997]. *A zenei műfajok képes enciklopédiája*. Rózsavölgyi és Társa. Budapest.

FODOR Géza 2002. *A Mozart-opera világgépe*. Typotext. Budapest.

HOLOMAN, D. Kern 2015. *Szimfonikus zenekar – nagyon rövid bevezetés*. MüPa Könyvek. Rózsavölgyi és Társa. Budapest.

HUGHES, Spike 1976. *Mozart operakalauz*. Zeneműkiadó. Budapest.

KERMAN, Joseph – TYSPON, Alan 1986. *Beethoven*. Grove monográfiák. Zeneműkiadó. Budapest.

ROLLAND, Romain 2011. *Beethoven élete*. Fapadoskönyv. Budapest.

SADIE, Stanley 1991. *Mozart*. Grove monográfiák. EMB. Budapest.

SADIE, Stanley 2004. *Opera*. Kossuth Kiadó. Budapest.

SZABOLCSI Bence 1976. *Beethoven – művész és műalkotás két korszak határán*. Zeneműkiadó. Budapest.

TÓTFALUSI István 2006. *Operamesék*. Móra Könyvkiadó. Budapest.

TÓTH Dénes 1956. *Hangversenykalauz*. Zeneműkiadó. Budapest.

WOLFF, Christoph 1989. *A Bach-család*. Grove monográfiák. Zeneműkiadó. Budapest.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei, respectiv competențele pe care le formează corespund ocupațiilor pentru care sunt pregătiți absolvenții programului de studii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- A. examen: oral / de scris / proiect, etc.;	- problematizare	40% + 30%
	- B. examen: audiție (recunoaștere de lucrări / de compozitori / de stiluri muzicale);	- verificare	
10.5 Seminar	- prezență activă la seminar;	- examen	20%
	- C. îndeplinirea cerințelor de seminar în cadrul orelor, sau ca muncă individuală (realizarea și prezentarea temelor / lucrărilor / portofoliilor / proiectelor, etc.)	- obs. continuă	
	- D. punctaj din oficiu (1 punct)	- portofoliu	10%
		- prezentare	

10.6 Standard minim de performanță

- prezență activă la problematizarea și dezbaterile subiectelor noi (curs), respectiv la prelucrarea lor prin teme / proiectele de seminar (seminar) – la min. 75% din ore;
- realizarea tuturor (100%) activităților și temelor de seminar reprezintă condiție obligatorie la prezentarea la examen (din cadrul sesiunii);
- realizarea a min. 50% din punctajul fiecărui (separat) tip de examen (enumerate anterior sub **A**, **B** și **C**)

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Data completării

17 septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

dr. Fekete Miklós

Semnătura titularului de seminar

dr. Fekete Miklós

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament